

แผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ประกอบด้วย

1. แผนการตรวจตราเพื่อป้องกัน

เป็นแผนการสำรวจความเสี่ยงและตรวจตราเพื่อเฝ้าระวังป้องกันและขจัดต้นเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ ก่อนจัดทำแผนควรมีข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เชื้อเพลิง สารเคมี สารไวไฟ ระบบไฟฟ้าจุดที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดเพลิงไหม้ และต้องมีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับ คุณสมบัติลักษณะการลุกไหม้ ปริมาณของสารอันตรายที่มีอยู่สูงสุด ชนิดของสารดับเพลิงและปริมาณที่ต้องใช้ เพื่อประกอบการวางแผน

การตรวจตรา ควรมีการกำหนดบุคคล พื้นที่ที่รับผิดชอบ หัวข้อและจุดที่ต้องตรวจระยะเวลาความถี่ ผู้ตรวจสอบ รายงาน การส่งรายงานผล การแจ้งข้อบกพร่องในการตรวจตราที่ชัดเจน ตัวอย่างของหัวข้อที่ควรตรวจตราเช่น

- จุดที่เสี่ยงต่อการเกิดเหตุเพลิงไหม้
- การใช้ และการเก็บวัตถุไวไฟ
- ของเสียติดไฟง่าย
- เชื้อเพลิง
- แหล่งความร้อนต่าง ๆ
- อุปกรณ์ดับเพลิง
- ทางหนีไฟ

2. แผนการอบรม

เป็นการอบรมให้ความรู้กับบุคลากรทั้งในเชิงป้องกันและการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ ซึ่งการเกิดอัคคีภัยภายในสถานประกอบการ ย่อมนำมาซึ่งความสูญเสียต่อธุรกิจการค้าทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินเสียหาย การผลิต การบริการหยุดชะงัก เสียโอกาสการขาย หรืออาจถึงขั้นมีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต ดังนั้นในการป้องกันและความเสี่ยงด้านการเกิดอัคคีภัย จึงจำเป็นต้องจัดให้มีแผนการอบรม โดยกำหนด ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณให้ชัดเจน ตัวอย่างของหลักสูตรที่ต้องจัดทำในแผนการอบรม

- การจัดฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นให้กับบุคลากร
- การฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ

ตัวอย่างของหลักสูตรที่ควรจัดทำในแผนการอบรม

- การปฐมพยาบาล
- การผายปอดและนวดหัวใจ

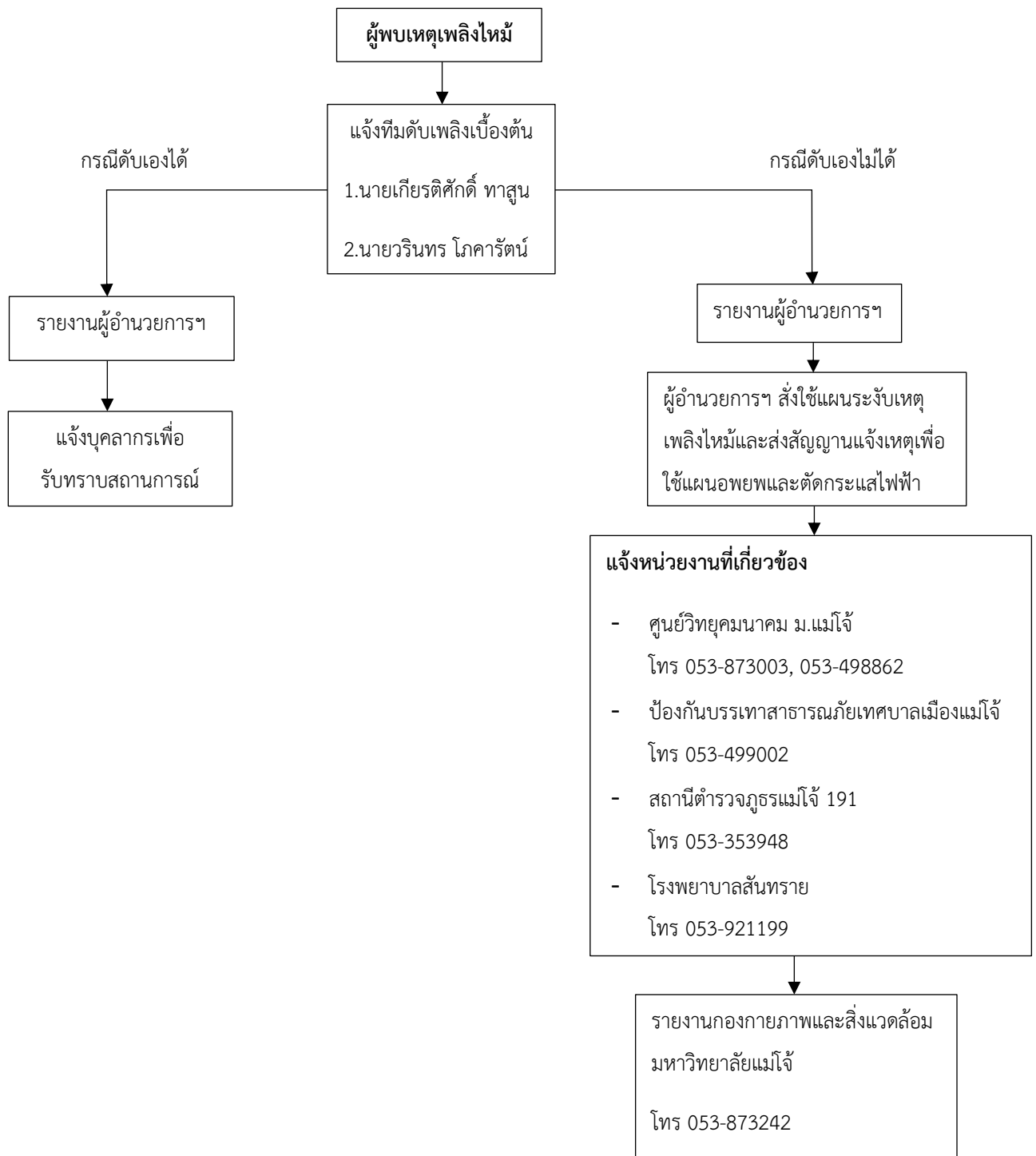
3. แผนการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย

แผนการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย เป็นแผนเพื่อป้องกันการเกิดอัคคีภัยในสถานประกอบการโดยเป็นการสร้างความสนใจ และส่งเสริมในเรื่องการป้องกันอัคคีภัยให้เกิดขึ้นในทุกระดับของพนักงานในแผนการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัยควรกำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณให้ชัดเจนตัวอย่างหัวข้อที่จะทำการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย เช่น

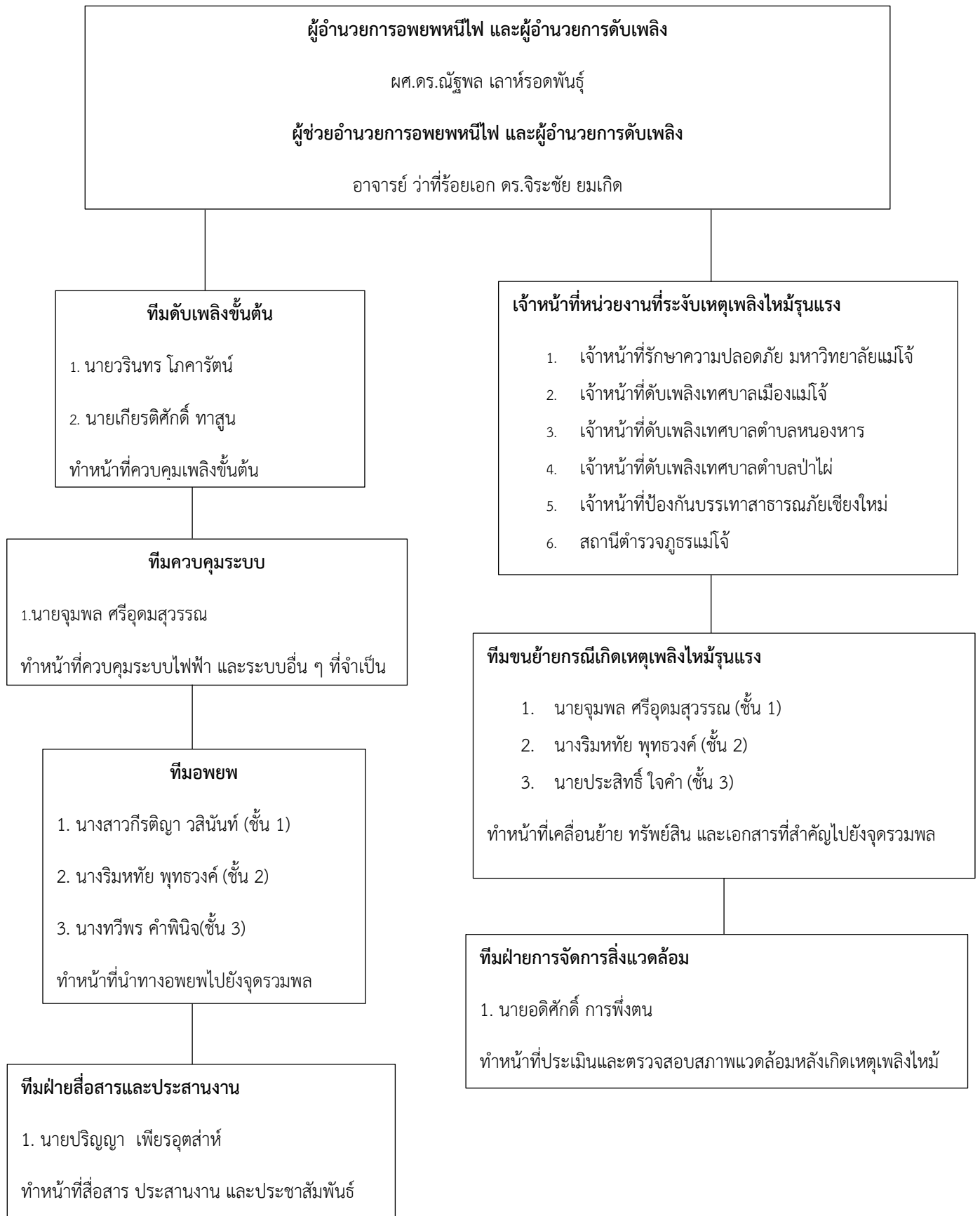
- 5 ส.
- การลดการสูบบุหรี่
- การจัดนิทรรศการ
- จัดทำโปสเตอร์
- การใช้สื่อต่าง ๆ

4. แผนการดับเพลิง

ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อพนักงานพบเหตุเพลิงไหม้

การกำหนดตัวบุคคลและหน้าที่เพื่อระงับเหตุเพลิงไหม้ขั้นต้น

แผนอพยพหนีไฟนั้นกำหนดขึ้นเพื่อความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากรและของสถานประกอบการ
ในขณะเกิดเหตุเพลิงไหม้

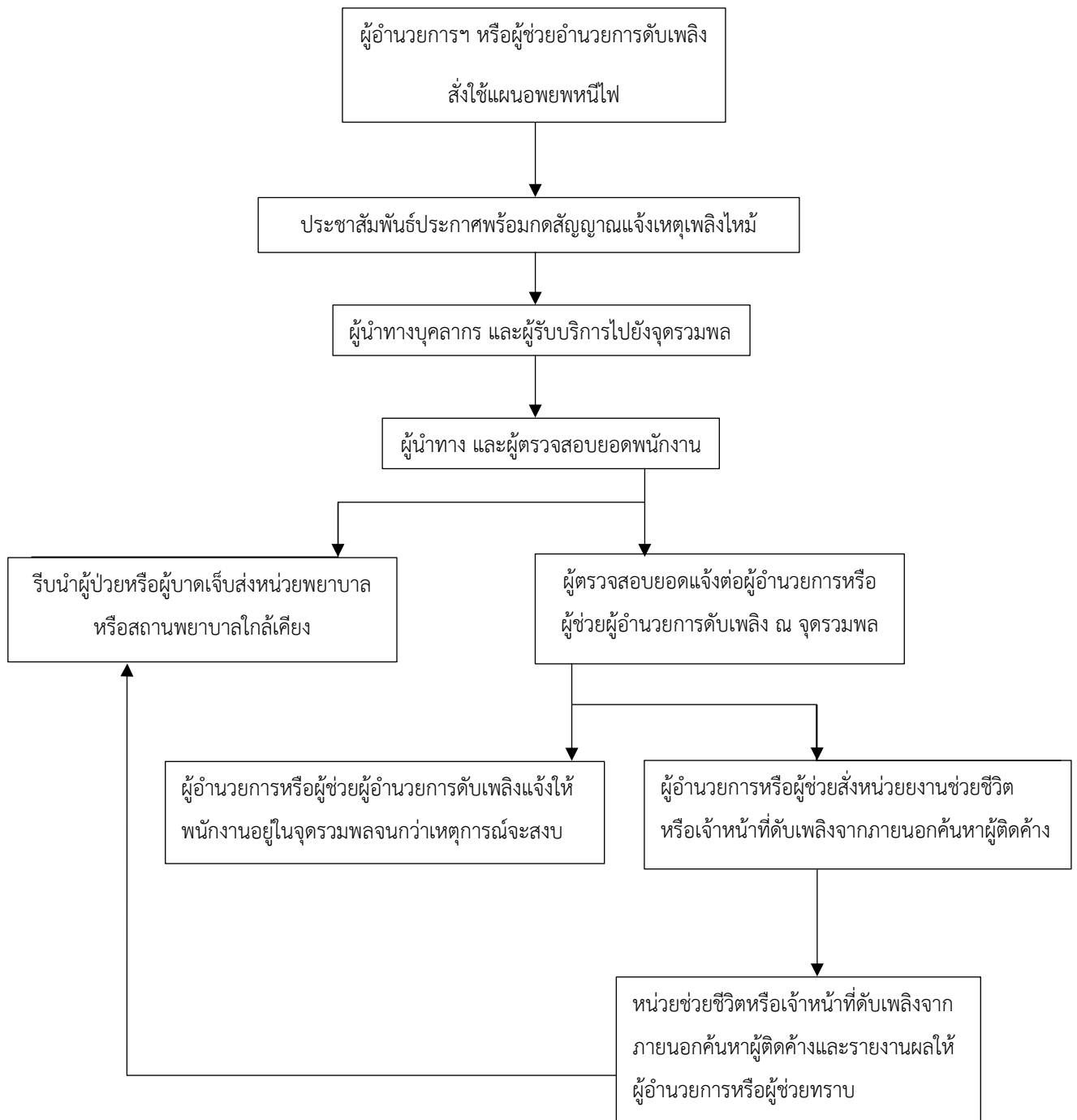
แผนอพยพหนีไฟที่กำหนดขึ้นนั้น มีองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น หน่วยตรวจสอบจำนวนบุคลากร,จำนวนนักศึกษา, ผู้นำทางหนีไฟ, จุดนัดพบ, หน่วยช่วยชีวิต และยานพาหนะ ฯลฯ ควรได้กำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละหน่วยงานโดยตรงต่อผู้อำนวยการอพยพหนีไฟหรือผู้อำนวยการดับเพลิง ดังนี้

- ผู้อำนวยการอพยพหนีไฟหรือผู้อำนวยการดับเพลิง
ผศ.ดร.ณัฐพล เล่าห์รอดพันธุ์
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการอพยพหนีไฟหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการดับเพลิง
อาจารย์ ว่าที่ร้อยเอก ดร.จิระชัย ยมเกิด

ในแผนดังกล่าวควรกำหนดให้มีการปฏิบัติดังนี้

1. ผู้นำทางหนีไฟ จะเป็นผู้นำทางบุคลากร หรือผู้ให้บริการ ไปตามทางออกที่จัดไว้
2. จุดนัดพบหรือเรียกอีกอย่างว่า “จุดรวมพล” จะเป็นสถานที่ที่ปลอดภัย ซึ่งบุคลากรสามารถที่จะมารายงานตัวและทำการตรวจสอบนับจำนวนได้
3. หน่วยตรวจสอบจำนวนบุคลากร มีหน้าที่ตรวจนับจำนวนบุคลากร และผู้รับบริการว่ามีการอพยพหนีไฟออกมาภายนอกบริเวณที่ปลอดภัยครบทุกคนหรือไม่ หากพบว่าบุคลากรและผู้เข้าใช้บริการอพยพหนีไฟออกมาไม่ครบตามจำนวนจริง ซึ่งหมายถึงยังมีพนักงานติดอยู่ในพื้นที่ที่เกิดอัคคีภัย
4. หน่วยช่วยชีวิตและยานพาหนะ จะเข้าค้นหาและทำการช่วยชีวิตบุคลากรที่ยังติดค้างอยู่ในอาคารหรือในพื้นที่ที่ได้เกิดอัคคีภัย รวมถึงกรณีของบุคลากรที่ออกมาอยู่ที่จุดรวมพลแล้วมีอาหารเป็นลมช็อคหมดสติหรือบาดเจ็บหนัก หน่วยช่วยชีวิตและยานพาหนะจะทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้นและติดต่อหน่วยยานพาหนะให้ในกรณีที่พยาบาลหรือแพทย์พิจารณาแล้วต้องนำส่งโรงพยาบาล

แผนอพยพหนีไฟ

6. แผนบรรเทาทุกข์

การบรรเทาทุกข์ระหว่างเกิดเหตุและภายหลังเกิดเหตุการณ์สงบลง เป็นหน้าที่ของบัญชาการเหตุเพลิงไหม้ที่จะต้องดำเนินการในขั้นตอน ดังต่อไปนี้

6.1 การบรรเทาทุกข์ระหว่างเกิดเหตุ ประกอบด้วย

- ต้องประสานงานกับ งานรักษาความปลอดภัย ของกองกายภาพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ หมายเลขโทรศัพท์ 053 -873003, 053-873242 เพื่อรายงานสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและขอรับความช่วยเหลือ
- ต้องค้นหาผู้สูญหายและช่วยชีวิต ซึ่งอาจจะติดค้างอยู่ภายในสถานที่เกิดเหตุต้องเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่สำคัญออกจากที่เกิดเหตุ
- ต้องกำหนดทีมงานช่วยเหลือให้ชัดเจน พร้อมอุปกรณ์ และยานพาหนะ

6.2 การบรรเทาทุกข์ภายหลังเหตุการณ์สงบลง ประกอบด้วย

- สรุปลสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและประเมินความเสียหาย
- ต้องเสนอวิธีการปรับปรุงแก้ไขเฉพาะหน้า เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานต่อไปได้เร็วที่สุด เช่น การจัดหาสถานที่ปฏิบัติงานชั่วคราว หรือการซ่อมแซมปรับปรุงสถานที่ เป็นต้น
- ต้องช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยทุกคนให้เกิดความปลอดภัย

7. แผนการฟื้นฟู

7.1 แผนการฟื้นฟู ขั้นต้นในกรณีที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ ผู้อำนวยการอพยพหนีไฟหรือผู้อำนวยการดับเพลิง ร่วมกับคณะทำงาน ดำเนินการหาสาเหตุและแก้ไขปัญหาเบื้องต้น โดยห้ามบุคคลที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้ามายังบริเวณพื้นที่โดยเด็ดขาด เมื่อระงับเหตุเพลิงไหม้ได้แล้วให้มีการตรวจสอบคุณภาพอากาศภายในอาคารรวมทั้งสารพิษต่าง ๆ ที่อาจตกค้างภายในอาคารให้เกิดความปลอดภัยก่อนการอนุญาตให้บุคลากรเข้าไปภายในตัวอาคาร

7.2 แผนการฟื้นฟูกรณีเพลิงไหม้บางส่วนภายหลังเกิดเหตุเพลิงไหม้บางส่วนที่ไม่รุนแรง ผู้อำนวยการอพยพหนีไฟหรือผู้อำนวยการดับเพลิงร่วมกับคณะทำงาน จะต้องเข้าตรวจพื้นที่เพื่อดูความเสียหาย โดยห้ามบุคคลที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้ามายังบริเวณพื้นที่โดยเด็ดขาด และประสานงานกองกายภาพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เข้าตรวจสอบพื้นที่อีกครั้งหากมีความเห็นว่าโครงสร้างอาคารยังอยู่ในสภาพที่ปลอดภัยสามารถซ่อมแซมใช้งานได้ กองกายภาพและสิ่งแวดล้อม จะต้องรับผิดชอบการจัดจ้างผู้รับเหมาเข้ามาดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมพื้นที่เป็นการด่วน

7.3 แผนการฟื้นฟูกรณีเพลิงไหม้รุนแรงภายหลังเกิดเหตุเพลิงไหม้รุนแรง ให้ผู้อำนวยการอพยพหนีไฟหรือผู้อำนวยการดับเพลิง ร่วมกับคณะทำงาน ปิดกั้นบริเวณดังกล่าวให้มิดชิด เพื่อห้ามมิให้บุคคลเข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาต และให้ประสานงานกองกายภาพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเข้าสำรวจสภาพอาคาร ว่ายังสามารถใช้งานได้ตามปกติหรือไม่ หากไม่สามารถใช้อาคารที่เกิดเหตุได้อีก ให้รีบแจ้งต่อคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ทันที เพื่อขอความเห็นชอบในการจัดหาสถานที่ทำงานใหม่เป็นการชั่วคราว

แผนการซ้อมเตรียมความพร้อมการอพยพหนีภัย กรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้และแผ่นดินไหว

โครงการสำนักงานสีเขียว (Green Office) อาคารเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2567 สำนักวิจัยฯ ร่วมกับ กลุ่มสำนักงานภายในอาคารเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ประกอบด้วย สถาบันบริการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ สถาบันรับรองระบบการผลิตผลิตภัณฑ์เกษตร หน่วยความเป็นเลิศด้านการวิจัยและพัฒนาการปรับปรุงพันธุ์ข้าว คณะวิทยาศาสตร์ และสาขาวิทยาการสมุนไพร คณะผลิตภัณฑ์การเกษตร ร่วมจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การเตรียมความพร้อมการอพยพหนีภัย กรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้และแผ่นดินไหว โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐพล เล่าห์รอดพันธุ์ รองผู้อำนวยการสำนักวิจัยฯ ฝ่ายบริหาร เป็นประธาน ซึ่งโครงการดังกล่าวมีการจัดกิจกรรม อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การเตรียมความพร้อมการอพยพหนีภัยกรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้และแผ่นดินไหว, การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย, การใช้อุปกรณ์ดับเพลิงเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้และแผ่นดินไหว พร้อมเทคนิคการใช้การดูแลอุปกรณ์ และการฝึกปฏิบัติ โดยมี คุณยุทธนา นานโน พนักงานดับเพลิง, คุณบัณฑิต ธรรมธิ ผู้ช่วยเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, คุณปิติพงษ์ วลัยไชย พนักงานดับเพลิง และคุณสุนทร ทองอ่วมใหญ่ พนักงานดับเพลิง เป็นวิทยากร กิจกรรมจัดขึ้น ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ขั้นตอนการซ่อมอพยพหนีไฟในอาคารสมเด็จพระเทพฯ

จำลองเหตุการณ์ให้เห็นเพลิงไหม้ ชั้น 1 (ห้องคลังและพัสดุ)

1. มีคนพบเห็นเหตุการณ์คนแรกโทรแจ้งผู้อำนวยการดับเพลิง
2. ผู้อำนวยการดับเพลิงโทรแจ้งทีมดับเพลิง
3. ทีมดับเพลิงเข้าไประงับเหตุ
4. ทีมดับเพลิงแจ้งผู้อำนวยการไม่สามารถดับเพลิงได้
5. ผู้อำนวยการแจ้งกตกริ่ง (สัญญาณเตือนภัย)
6. ฝ่ายประชาสัมพันธ์โทรแจ้งหน่วยดับเพลิงภายนอก
7. ได้ยินเสียงกริ่งให้ ทีมอพยพถือธง นำไปยังทางหนีไฟ
8. ผู้อำนวยการแจ้งทีมตัดกระแสไฟฟ้าทั้งตึก
9. ทุกคนไปยังจุดรวมพล ทีมอพยพรายงานจำนวนบุคลากรครบหรือไม่
10. เมื่อเจอคนหาย ส่งทีมค้นหาไปค้นหาคนหาย
11. ผู้อำนวยการดับเพลิง เตรียมทีมปฐมพยาบาล เพื่อปฐมพยาบาลเบื้องต้น
12. รถดับเพลิงเข้ามา ผู้อำนวยการแจ้งหน่วยดับเพลิงภายนอกเพื่อระงับเหตุต่อ
13. ทีมค้นหาตามหาคนหายออกมารายงานผู้อำนวยการ
14. ทีมปฐมพยาบาลรายงานต่อผู้อำนวยการว่าต้องใช้รถโรงพยาบาลหรือไม่
15. ทีมดับเพลิงภายนอกระงับเพลิงสำเร็จ เพลิงสงบ
16. ผู้อำนวยการดับเพลิงแจ้งให้ทีมตรวจสอบไปตรวจสอบสถานที่
17. ทีมตรวจสอบพื้นที่รายงานตรวจสอบความเสียหายขั้นต้นต่อผู้อำนวยการ
18. ผู้อำนวยการได้รับรายงานจากทีมตรวจสอบ และแจ้งสั่งการให้กับบุคลากร

ภาพประกอบ

แผนการซ้อมเตรียมความพร้อมการอพยพหนีภัย กรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้และแผ่นดินไหว

วันที่พุธ ที่ 29 พฤษภาคม 2567

ณ ห้องประชุมข้าวหอมมะลิ อาคารสมเด็จพระเทพฯ

